

Hof van beroep Gent, arrest van 18 oktober 2018

Nationaliteit – Nationaliteitsverklaring – Artikel 12bis, § 1, 4° WBN – Bewijs van een handicap of invaliditeit – Onvolkomen attestering op het tijdstip van nationaliteitsverklaring

Nationalité – Déclaration de nationalité – Article 12bis, § 1, 4° CNB – Preuve du handicap ou de l'invalidité – Preuve insuffisante au moment de la déclaration de nationalité

In de zaak van

Procureur-generaal bij het hof van beroep te Gent, met kantoor te 9000 Gent, [...]

appellant

verschenen in de persoon van advocaat-generaal Chantal Lanssens

tegen

A.

geboren in Rusland, te [...] op [...]
van de Russische nationaliteit
wonende te [...] Kortrijk, [...]

geïntimeerde

voor wie optreedt mr. Dierynck Tim, advocaat met kantoor te 8500 Kortrijk, Deken Camerlyncklaan 85

wijst het hof het volgende arrest.

I. Beroepen vonnis

Bij vonnis van 19 oktober 2017 in de zaak met AR nummer [...] beoordeelt de 23ste familiekamer van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Kortrijk, het verhaal van A. tegen de door het openbaar ministerie negatief geadviseerde nationaliteitsverklaring, die hij op 10 oktober 2016 aflegde voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te Kortrijk, met toepassing van artikel 12bis, § 1, sub 4° WBN. De rechtbank willigt dit verhaal in.

Daar waar het openbaar ministerie in zijn negatieve advies van 3 februari 2017 centraal stelt dat A. geen afdoende bewijs levert van een handicap of invaliditeit, weerlegt de rechtbank die stelling. Volgens de rechtbank bewijst A. weldegelijk een handicap dan wel een blijvende invaliditeit in de zin van artikel 12bis, § 1, sub 4° WBN. Voorts blijkt niet te worden betwist dat de overige grondvoorwaarden van artikel 12bis, § 1, sub 4° WBN zijn vervuld.

De rechtbank laat de niet nader begrote gedingkosten ten laste van A.

II. Hoger beroep

1. Bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van het hof op 27 oktober 2017 stelt het openbaar ministerie tijdig, regelmatig en derhalve ontvankelijk hoger beroep in tegen het vonnis van 19 oktober 2017.

Met zijn hoger beroep beoogt het openbaar ministerie, met hervorming van het beroepen vonnis, de afwijzing van het verhaal van A. tegen de negatief geadviseerde nationaliteitsverklaring, met veroordeling van A. tot de niet nader begrote gedingkosten.

2. A. neemt conclusie tot afwijzing van het hoger beroep en zodoende tot bevestiging van het beroepen vonnis, met veroordeling van het openbaar ministerie tot de nader begrote gedingkosten (in hoger beroep).

3. Het hof heeft de partijen in hun middelen gehoord op de terechtzitting van 4 oktober 2018.

A. was daarbij niet in persoon aanwezig.

Nadien heeft het hof het debat gesloten en de zaak in beraad genomen.

Het hof heeft het dossier van de rechtspleging en de overgelegde stukken ingezien.

Het hof aanziet (1) het verzoekschrift tot hoger beroep van het openbaar ministerie van 27 oktober 2017 en (2) de conclusie van A. van 2 maart 2018 als alomvattende syntheseconclusies in de zin van artikel 748*bis* Ger.W., om ze aldus (met alle bijhorende stukken), met instemming van de partijen, in het debat te houden.

III. Beoordeling

1. De zaak behelst (inz.) de toepassing van artikel 12*bis* WBN, zoals van kracht sinds de aanpassing ervan bij wet van 4 december 2012 'tot wijziging van het WBN teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken' (BS 21 januari 2013, *err.* BS 18 februari 2013). Deze wet is op 1 januari 2013 in werking getreden, terwijl de litigieuze nationaliteitsverklaring dateert van 10 oktober 2016.

2. Krachtens artikel 12*bis*, § 1, *sub* 4° WBN kan een vreemdeling de Belgische nationaliteit verkrijgen door een verklaring af te leggen overeenkomstig artikel 15 (voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van zijn hoofdverblijfplaats) indien hij:

- a) de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt;
- b) vijf jaar wettelijk verblijf in België heeft;
- c) het bewijs levert omwille van een handicap of invaliditeit geen betrekking of economische activiteit te kunnen uitoefenen of de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt.

3. Met toepassing van voormelde bepaling legt A. op 10 oktober 2016 een verklaring van Belgische nationaliteit af voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te Kortrijk (art. 15, § 1 WBN), die een afschrift van het dossier overmaakt aan het openbaar ministerie (art. 15, § 2 WBN).

Bij brief van 3 februari 2017 brengt het openbaar ministerie (tijdig) een negatief advies uit (art. 15, § 3 WBN), waarvan bij aangetekende zending aan A. kennis wordt gegeven (art. 15, § 4 WBN).

Bij aangetekende brief van 15 februari 2017 verzoekt A. (tijdig) aan de ambtenaar van de burgerlijke stand te Kortrijk het dossier over te zenden en zodoende de zaak aanhangig te maken bij de familierechtbank West-Vlaanderen, afdeling Kortrijk (art. 15, § 5 WBN).

4. Het staat buiten discussie dat A. voldoet aan de in artikel 12*bis*, § 1, sub 4°, a en b WBN bedoelde grondvoorwaarden om op basis van artikel 12*bis*, § 1, sub 4° WBN de Belgische nationaliteit te verwerven.

5. In zijn negatieve advies van 3 februari 2017 hekelt het openbaar ministerie evenwel dat A. geen afdoende bewijs levert van een handicap of een blijvende invaliditeit in de zin van artikel 12*bis*, § 1, sub 4°, c WBN.

6. De vraag rijst hoe het vereiste van een handicap of invaliditeit in de zin van artikel 12*bis*, § 1, sub 4° WBN moet worden bewezen.

Luidens artikel 9, sub 3° van het KB van 14 januari 2013 ‘tot uitvoering van de wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken’ wordt het bewijs van een handicap geleverd door een attest afgegeven door de Directie-generaal Personen met een handicap van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid als bewijs van de vermindering van het verdienvermogen in de zin van artikel 2, § 1 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap.

Luidens artikel 9, sub 4° van hetzelfde KB van 14 januari 2013 kan het bewijs van invaliditeit als volgt worden geleverd:

- a) de betrokkene bezorgt een attest afgegeven door zijn verzekeringsinstelling waarin een blijvende invaliditeit wordt erkend overeenkomstig artikel 100 van de op 14 juli 1994 gecoördineerde wet ‘betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen’ en de artikelen 19 en 20 van het KB van 20 juli 1971 ‘houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten’;
- b) indien de betrokkene vroegtijdig gepensioneerd is om gezondheidsredenen in het kader van de uitoefening van zijn functies als statutair ambtenaar in overheidsdienst, bezorgt hij een attest afgegeven door de Administratieve Gezondheidsdienst van de overheid waarvoor hij werkt of heeft gewerkt;
- c) indien de betrokkene het slachtoffer is geweest van een arbeidsongeval of van een beroepsziekte, bezorgt hij een attest van een blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 66% afgegeven door het Fonds voor Arbeidsongevallen of door het Fonds voor Beroepsziekten of de bevoegde geneeskundige dienst van de overheid waarvoor hij werkt of heeft gewerkt in het kader van de wet van 3 juli 1967 betreffende de preventie van of de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector of in een gelijkwaardig stelsel;
- d) indien de betrokkene het slachtoffer is geweest van een ongeval van gemeen recht, bezorgt hij een afschrift van het vonnis of het arrest dat in kracht van gewijsde is gegaan, afgegeven

door de griffie van de rechtbank of het hof waaruit een blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 66% blijkt.

Voorts bevat de omzendbrief van 8 maart 2013 ‘betreffende bepaalde aspecten van de wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken’ (onder rubriek IV, A, 1.1, *sub 3*^o) de volgende toelichting, wat betreft de vreemdelingen die zich beroepen op een handicap of invaliditeit in de zin van artikel 12*bis*, § 1, *sub 4*^o WBN:

“De vreemdeling die vanwege een handicap of een invaliditeit niet in staat is een betrekking te hebben of een economische activiteit uit te oefenen of die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt. In dit geval is de vreemdeling vrijgesteld van het leveren van het bewijs van zijn taalkundige, economische en maatschappelijke integratie (art. 12*bis*, § 1, *sub 4*^o WBN).

In dit verband dienen de volgende opmerkingen te worden geformuleerd.

- Waar de voorwaarde betreffende de handicap enkel op het tijdstip van de verklaring moet worden beoordeeld, is dat niet het geval voor de voorwaarde met betrekking tot de invaliditeit: de wetgever had immers onmiskenbaar de bedoeling om enkel invaliditeit in aanmerking te nemen met een ‘blijvende’ arbeidsongeschiktheid van 66%, met verwijzing naar artikel 100 van de op 14 juli 1994 gecoördineerde wet ‘betreffende de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen’ en naar de artikelen 19 en 20 van het KB van 20 juli 1971 ‘houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten’.
- Door te stellen dat de invaliditeit ‘blijvend’ moet zijn, doelt de wetgever op de categorie van personen waarvan de arbeidsongeschiktheid herhaaldelijk en over verscheidene jaren als invaliditeit is bevestigd. De term ‘blijvend’ heeft dus dezelfde betekenis als ‘langdurig’ en niet als ‘definitief’.
- De staat van arbeidsongeschiktheid wordt immers nooit als definitief erkend, maar kan op elk moment herzien worden in het kader van de uitkeringsverzekering. Teneinde de duur van die invaliditeit concreet en precies te achterhalen, en rekening houdend met de vereiste van de wetgever met betrekking tot het vervullen van een beroepsactiviteit tijdens de vijf jaar voorafgaand aan de verklaring, dient te worden aangenomen dat de belanghebbende, op het tijdstip van zijn verklaring, moet aantonen dat hij sinds ten minste vijf jaar het statuut van invalide geniet. Zoals bepaald in het KB van 14 januari 2013, levert de belanghebbende het bewijs van het statuut van invalide door voorlegging van een attest dat is afgeleverd door de verzekeringsinstelling waarbij hij is aangesloten.”

7. De concepten ‘handicap’ en (blijvende) ‘invaliditeit’ in voormelde context zorgen blijkbaar voor verwarring.

Daar waar in onderhavig dossier wordt gesproken/geschreven over ‘handicap’ gaat het *de facto* over ‘invaliditeit’.

Het gaat *in casu* weldegelijk om het statuut van A. (niet als gehandicapte maar wel) als invalide. Een handicap is per definitie niet tijdelijk maar wel blijvend. Discussie omtrent het al dan niet tijdelijke/blijvende karakter is enkel aan de orde bij invaliditeit.

A. attesteert niet dat hij op het tijdstip van zijn nationaliteitsverklaring en meer precies op 10 oktober 2016 meer dan vijf jaar het statuut van invalide geniet. Een (blijvende) handicap attesteert hij evenmin.

A. attesteert meer precies (mede onder het verwarrende/verkeerde concept 'handicap') het statuut van invalide vanaf 1 maart 2012 tot 30 juni 2017.

A. attesteert nadien verder het statuut van invalide vanaf 1 juli 2017 voor onbepaalde duur.

Met het voor het eerst in rechte overgelegde attest omtrent het statuut van invalide vanaf 1 juli 2017 voor onbepaalde duur kan A. bezwaarlijk verhelpen aan de onvolkomen attestering bij het afleggen van zijn nationaliteitsverklaring van 10 oktober 2016.

8. Anders dan de eerste rechter oordeelt het hof dat A. niet op het tijdstip van zijn nationaliteitsverklaring voldoet aan de grondvoorwaarden om op basis van voormeld artikel 12*bis*, § 1, sub 4° WBN de Belgische nationaliteit te verwerven.

Het hoger beroep slaagt.

IV. Gedingkosten

1. A. dient, als de in het ongelijk gestelde partij, te worden verwezen in de gedingkosten van beide aanleggen (art. 1017, eerste lid Ger.W.).

2. Deze kosten zouden enkel nuttig te begroten zijn aan de zijde van het openbaar ministerie, die echter geen opgave van gedingkosten doet.

OP DEZE GRONDEN,

HET HOF,

RECHT DOENDE OP TEGENSpraak,

met inachtneming van (de artt. 2 e.v. en inz.) artikel 24 van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond,

hervormt het beroepen vonnis van 19 oktober 2017, waarbij de 23ste familiekamer van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Kortrijk, het verhaal van A. (geboren in Rusland te [...] op [...], van de Russische nationaliteit en wonende te [...] Kortrijk, [...]) tegen de door het openbaar ministerie negatief geadviseerde nationaliteitsverklaring, die hij op 10 oktober 2016 aflegde voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te Kortrijk, met toepassing van artikel 12*bis*, § 1, sub 4° WBN, inwilligt en zodoende het negatieve advies van het openbaar ministerie van 3 februari 2017 ongegrond verklaart,

wijst het verhaal van A. af als ongegrond,

veroordeelt A. tot de (niet nader te begroten) gedingkosten in hoger beroep.

Aldus gewezen door de elfde kamer van het hof van beroep te Gent, recht doende in burgerlijke zaken als familiekamer, samengesteld uit:

Mevrouw V. De Clercq, raadsheer, waarnemend voorzitter,

De heer S. Mosselmans, raadsheer,

De heer M. Traest, raadsheer,

en uitgesproken door de wn. voorzitter van de kamer in openbare terechtzitting op achttien oktober tweeduizend achttien,

bijgestaan door

Mevrouw H. Baert, griffier.